

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

**GHIDUL ALEGĂTORULUI
ROMÂN CU DOMICILIUL
SAU REȘEDIȚA ÎN ȚARĂ
ALEGERI PARLAMENTARE 2016**

MO MONITORUL OFICIAL
Editură și Tipografie
București, 2016

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

**Ghidul alegătorului român cu domiciliul sau reședința în țară : alegeri
parlamentare 2016 /** Autoritatea Electorală Permanentă. - București :

Monitorul Oficial R.A.

ISBN 978-973-567-947-7

I. Autoritatea Electorală Permanentă (București)

324(498)

CUPRINS

I. Cadrul legal.....	5
II. Informații generale.....	5
III. Alegătorii cu domiciliul sau reședința în țară	8
IV. Registrul electoral	11
V. Votarea	16
Exemple de buletine de vot valabil exprimate	21
Voturile albe	24
Buletinele de vot nule	25
VI. Organismele electorale	30
VII. Infrațiuni electorale	34
VIII. Contravenții prevăzute de Legea nr. 208/2015.....	37
IX. Terminologie electorală.....	40

I. CADRUL LEGAL

- **Legea nr. 208/2015** privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 553/24 iulie 2015, cu modificările și completările ulterioare, accesibilă pe site-ul www.roaep.ro, la secțiunea „Legislație Electorală”, la adresa <http://www.roaep.ro/legislatie/legislatie-electoralalegeri-parlamentare/>
- **Constituția României**

II. INFORMAȚII GENERALE

- Alegerile parlamentare în România se desfășoară cu respectarea caracterului universal, egal, direct, secret și liber exprimat al votului.
- Cetățenii români au dreptul de vot și de a fi aleși, indiferent de rasă, sex, naționalitate, origine etnică, limbă vorbită, religie, opinie politică, avere sau origine socială, conform Constituției și legislației în vigoare.

[Art. 2 alin. (1) și (2) din Legea nr. 208/2015]

Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și **unica autoritate legiuitoare a țării**. Parlamentul este alcătuit din Camera Deputaților și Senat.

[Art. 61 alin. (1) și (2) din Constituția României]

- Camera Deputaților și Senatul adoptă, legi, hotărâri și moțiuni, în prezența majorității membrilor.

(Art. 67 din Constituția României)

CUM SUNT ALEȘI DEPUTAȚII ȘI SENATORII?

- Senatorii și deputații vor fi aleși **prin scrutin de listă**, potrivit principiului reprezentării proporționale.

[Art. 5 alin. (1) din Legea nr. 208/2015]

CÂȚI DEPUTAȚI ȘI SENATORI VOR FI ALEȘI LA ALEGERILE PARLAMENTARE DIN ANUL 2016?

- În circumscripțiile electorale din țară vor fi aleși **308 deputați și 134 de senatori**.
- În Circumscripția electorală nr. 43 pentru cetățenii români cu domiciliul în afara țării vor fi aleși **2 senatori și 4 deputați**.

(Anexa nr. 1 la Legea nr. 208/2015)

CARE ESTE DURATA MANDATULUI CAMEREI DEPUTAȚILOR ȘI SENATULUI?

Camera Deputaților și Senatul sunt alese pentru un mandat de **4 ani**, care se prelungește de drept în stare de mobilizare, de război, de asediu sau de urgență, până la încetarea acestora.

[Art. 63 alin. (1) din Constituția României]

Cine are dreptul de a fi ales în Parlamentul României?

- Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate, în condițiile legii, de persoanele care au cetățenia română și domiciliul în țară.

[Art. 16 alin. (3) din Constituția României]

- Candidații trebuie să fi împlinit, până în ziua alegerilor inclusiv, vârsta de cel puțin 23 de ani pentru a fi aleși în Camera Deputaților și de cel puțin 33 de ani pentru a fi aleși în Senat.

[Art. 37 alin. (2) din Constituția României]

CINE NU ARE DREPTUL DE A FI ALES ÎN PARLAMENTUL ROMÂNIEI?

- judecătorii Curții Constituționale, avocații poporului, magistrații, membrii activi ai armatei, polițiștii și alte categorii de funcționari publici stabilite prin lege organică;

[Art. 40 alin. (3) din Constituția României]

- debilizii sau alienații mintal, puși sub interdicție;

[Art. 2 alin. (5) lit. a) din Legea nr. 208/2015]

- persoanele cărora li s-a interzis exercitarea dreptului de a alege, pe durata stabilită prin hotărâre judecătorească definitivă;

[Art. 2 alin. (5) lit. b) din Legea nr. 208/2015]

- persoanele cărora li s-a interzis exercitarea dreptului de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, pe durata stabilită prin hotărâre judecătorească definitivă sau prin lege.

[Art. 2 alin. (6) lit. c) din Legea nr. 208/2015]

III. ALEGĂTORII CU DOMICILIUL SAU REȘEDIȚA ÎN ȚARĂ

CINE ARE DREPTUL DE A VOTA LA SECȚIILE DE VOTARE DIN ȚARĂ?

Pot vota în țară cetățenii români care îndeplinesc următoarele condiții:

- au domiciliul sau reședința în România;
- au vârsta de cel puțin 18 ani, dacă această vârstă a fost împlinită până în ziua alegerilor inclusiv.

[Art. 2 alin. (4) din Legea nr. 208/2015]

CINE NU ARE DREPTUL DE A ALEGE?

Nu pot alege:

- a) debilizii sau alienații mintal, puși sub interdicție;
- b) persoanele cărora li s-a interzis exercitarea dreptului de a alege, pe durata stabilită prin hotărâre judecătorească definitivă.

[Art. 2 alin. (5) lit. a) și b) din Legea nr. 208/2015]

UNDE VOTEAZĂ ALEGĂTORII ROMÂNI CU DOMICILIUL SAU REȘEDIȚA ÎN ȚARĂ?

- Alegătorii votează numai la secția de votare la care este arondată strada sau localitatea unde își au domiciliul ori reședința.

- În cazul în care, în ziua votării, alegătorii se află în altă unitate administrativ-teritorială din cadrul aceleiași circumscripții electorale, aceștia pot vota la orice secție de votare din cadrul circumscripției electorale unde își au domiciliul sau reședința.

[Art. 84 alin. (1) din Legea nr. 208/2015]

Fiecare alegător are dreptul la un singur vot pentru alegerea Senatului și la un singur vot pentru alegerea Camerei Deputaților. Fiecare alegător își exprimă votul personal. Exercițarea votului în numele altui alegător este interzisă.

[Art. 3 alin. (1) și (2) din Legea nr. 208/2015]

CU CE ACTE DE IDENTITATE SE POATE VOTA LA SECȚIILE DE VOTARE ORGANIZATE ÎN ROMÂNIA?

Cetățenii români cu domiciliul sau reședința în România care în ziua votării se află în țară își pot exercita dreptul de vot la secțiile de votare organizate în România în baza unuia dintre următoarele acte de identitate, **valabile în ziua votării**:

- a) cartea de identitate;
- b) cartea electronică de identitate;
- c) cartea de identitate provizorie;
- d) buletinul de identitate;
- e) pașaportul diplomatic;
- f) pașaportul diplomatic electronic;
- g) pașaportul de serviciu;
- h) pașaportul de serviciu electronic;

i) carnetul de serviciu militar, în cazul elevilor din școlile militare.

[Art. 83 alin. (1) din Legea nr. 208/2015]

UNDE POT VOTA MEMBRII BIROURILOR ELECTORALE ALE SECȚIILOR DE VOTARE ȘI OPERATORII DE CALCULATOR?

Membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare și operatorii de calculator pot vota în secția de votare în care activează, dacă au domiciliul sau reședința pe raza circumscripției electorale în care se află secția de votare respectivă.

[Art. 51 alin. (2) lit. d) din Legea nr. 208/2015]

UNDE POT VOTA CANDIDAȚII?

Candidații pot vota în orice secție de votare de pe raza circumscripției electorale în care candidează.

[Art. 51 alin. (2) lit. f) din Legea nr. 208/2015]

IV. REGISTRUL ELECTORAL

Registrul electoral este un sistem informatic național de înregistrare și actualizare a datelor de identificare a cetățenilor români cu drept de vot și a informațiilor privind arondarea acestora la secțiile de votare.

[Art. 24 alin. (1) din Legea nr. 208/2015]

CUM PUTEȚI AFLA LA CE SECȚIE DE VOTARE SUNTEȚI ARONDAȚI?

Accesați www.registrulelectoral.ro și introduceți datele personale solicitate pentru a afla secția de votare la care ați fost arondați, inclusiv adresa acesteia.

UNDE PUTEȚI SESIZA ERORILE SAU OMISIUNILE PRIVIND ÎNSCRIEREA ÎN REGISTRUL ELECTORAL?

- Alegătorii au dreptul să verifice înscrierea în Registrul electoral.
- Întâmpinările împotriva omisiunilor, a înscrierilor greșite și a oricăror erori din Registrul electoral se depun la birourile județene sau la filialele Autorității Electorale Permanente, aceasta fiind obligată să se pronunțe, prin decizie, în cel mult 3 zile de la data înregistrării.
- Contestațiile împotriva deciziilor date conform alin. (1) se soluționează, în cel mult 3 zile de la data înregistrării, de către judecătoria în a cărei rază teritorială domiciliază alegătorul, prin hotărâre definitivă.

[Art. 47 alin. (1) și (2) din Legea nr. 208/2015]

CUM SUNT ÎNSCRIȘI ÎN REGISTRUL ELECTORAL CETĂȚENII ROMÂNI CARE AU ÎMPLINIT SAU ÎMPLINESC VÂRSTA DE 18 ANI PÂNĂ ÎN ZIUA ALEGERILOR INCLUSIV?

Înscrierea în Registrul electoral a cetățenilor români care au împlinit sau împlinesc vârsta de 18 ani până în ziua alegerilor inclusiv se face, din oficiu, de către Autoritatea Electorală Permanentă, pe baza comunicării Direcției pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date.

[Art. 35 alin. (1) din Legea 208/2015]

CUM SUNT ÎNSCRIȘI ÎN REGISTRUL ELECTORAL CETĂȚENII CARE AU DOBÂNDIT CETĂȚENIA ROMÂNĂ?

După dobândirea cetățeniei române, persoanele care au 18 ani împliniți sunt înscrise în Registrul electoral, din oficiu, de către Autoritatea Electorală Permanentă, pe baza comunicării Direcției pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date.

[Art. 35 alin. (2) din Legea nr. 208/2015]

CUM ȘI CÂND SUNT ÎNSCRIȘI ALEGĂTORII ÎN REGISTRUL ELECTORAL CU ADRESA DE REȘEDINȚĂ?

Până cel mai târziu cu 45 de zile înainte datei alegerilor, alegătorul înscris în Registrul electoral cu adresa de domiciliu poate să adreseze primarului unității administrativ-teritoriale de reședință, prin poștă sau personal, o cerere scrisă, datată și semnată, cuprinzând numele, prenumele și adresa de domiciliu, pentru înscrierea sa cu adresa de reședință în

Registrul electoral pentru scrutinul respectiv, însoțită de o copie a actului de identitate și o copie a dovezii de reședință.

[Art. 42 alin. (1) din Legea nr. 208/2015]

ÎN CE SITUAȚII ESTE RADIATĂ O PERSOANĂ DIN REGISTRUL ELECTORAL?

- Radierea din Registrul electoral a unui alegător se face în caz de deces, de pierdere a cetățeniei române, de interdicere a exercitării dreptului de a alege sau de punere sub interdicție.

(Art. 36 din Legea nr. 208/2015)

CINE POATE SOLICITA RADIAREA DIN REGISTRUL ELECTORAL A ALEGĂTORILOR DECEDAȚI?

- Orice persoană interesată poate solicita primarului unității administrativ-teritoriale în a cărei rază teritorială alegătorul decedat cu domiciliul în România a avut ultimul domiciliu radierea acestuia din Registrul electoral, pe baza unei cereri scrise, datate și semnate, însoțite de certificatul de deces în copie, depuse personal sau prin poștă. Radierea se realizează în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii.

[Art. 37 alin. (4) din Legea nr. 208/2015]

- Orice persoană interesată poate adresa primarului o sesizare scrisă, datată și semnată, privind cazul în care în listele electorale permanente se regăsește un alegător decedat cu ultimul domiciliu în unitatea administrativ-teritorială respectivă. Cererea va cuprinde numele, prenumele și

codul numeric personal al persoanei decedate sau alte date relevante privind identitatea persoanei decedate.

[Art. 37 alin. (5) din Legea nr. 208/2015]

ÎN CE CONDIȚII SUNT RADIĂȚI DIN REGISTRUL ELECTORAL ALEGĂTORII CARE AU PIERDUT CETĂȚENIA ROMÂNĂ?

La pierderea cetățeniei române, persoanele care au 18 ani împliniți sunt radiate din Registrul electoral, din oficiu, de către Autoritatea Electorală Permanentă, pe baza comunicării Autorității Naționale pentru Cetățenie.

(Art. 38 din Legea nr. 208/2015)

ÎN CE CONDIȚII SUNT RADIĂȚI DIN REGISTRUL ELECTORAL ALEGĂTORII CĂRORA LI S-A INTERZIS EXERCITAREA DREPTULUI DE A ALEGE SAU CARE AU FOST PUȘI SUB INTERDICȚIE?

- În cazul interzicerii exercitării dreptului de a alege, alegătorii sunt radiati din Registrul electoral pe durata pedepsei, din oficiu, de persoana autorizată din unitatea administrativ-teritorială de domiciliu, în termen de 24 de ore de la data comunicării de către instanța judecătorească a copiei de pe dispozitivul hotărârii.
- În cazul punerii sub interdicție, alegătorii sunt radiati din Registrul electoral din oficiu de persoana autorizată din unitatea administrativ-teritorială de domiciliu pe baza comunicării prin intermediul Registrului electoral, efectuate de către persoana autorizată din unitatea administrativ-teritorială unde nașterea celui pus sub

interdicție judecătorească este înregistrată, în termen de 24 de ore de la data comunicării de către instanța judecătorească a copiei legalizate a hotărârii.

- Radierea din Registrul electoral a alegătorilor cărora li s-a interzis exercitarea dreptului de a alege sau care au fost puși sub interdicție se poate realiza de persoana autorizată din unitatea administrativ-teritorială de domiciliu și pe baza comunicării acestor cazuri de către Autoritatea Electorală Permanentă prin intermediul Registrului electoral.
- La expirarea duratei pedepsei privind interzicerea exercitării dreptului de a alege, alegătorii sunt reînscriși, în mod automat, în Registrul electoral.

[Art. 39 alin. (1) - (4) din Legea nr. 208/2015]

V. VOTAREA

CARE ESTE PROGRAMUL DE VOTARE?

- **Votarea se desfășoară duminică, 11 decembrie 2016, între orele 7.00 și 21.00.**
- **La ora 21.00, președintele biroului electoral al secției de votare declară votarea încheiată și dispune închiderea localului secției de vot.**

[Art. 88 alin. (1) din Legea nr. 208/2015]

- **Alegătorilor care la ora 21.00 se află în sala unde se votează li se permite să își exercite dreptul de vot.**

[Art. 88 alin. (2) din Legea nr. 208/2015]

CUM FUNCȚIONEAZĂ SISTEMUL INFORMATIC DE MONITORIZARE A PREZENȚEI LA VOT ȘI DE PREVENIRE A VOTULUI MULTIPLU (SIMPV)?

- **Accesul alegătorilor în sala de votare are loc în serii corespunzătoare numărului cabinelor. Fiecare alegător prezintă actul de identitate și, după caz, documentul care dovedește reședința operatorului de calculator al biroului electoral al secției de votare, care înscrie codul numeric personal al alegătorului în Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal.**

[Art. 84 alin. (2) din Legea nr. 208/2015]

- **În cazul în care alegătorul nu figurează în lista electorală permanentă existentă în secția de votare respectivă,**

Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal semnalează dacă:

a) persoana care s-a prezentat la vot a împlinit vârsta de 18 ani până în ziua votării inclusiv;

b) persoana care s-a prezentat la vot și-a pierdut drepturile electorale;

c) persoana care s-a prezentat la vot este arondată la altă secție de votare;

d) persoana care s-a prezentat la vot este omisă din lista electorală permanentă, are domiciliul sau reședința în raza teritorială a secției de votare respective și dacă a formulat o solicitare de a fi înscrisă în Registrul electoral cu adresa de reședință;

e) persoana care s-a prezentat la vot și-a mai exercitat dreptul de vot la același scrutin.

- În baza rezultatelor generate de Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, a comunicărilor efectuate prin intermediul acestuia și a verificării actului de identitate, **președintele biroului electoral al secției de votare:**

a) oprește de la votare persoana care nu a împlinit vârsta de 18 ani până în ziua votării, persoana care și-a pierdut drepturile electorale și persoana care a optat să voteze prin corespondență;

b) îndrumă alegătorul să voteze la secția de votare la care este arondat, în cazul în care este arondat la altă secție de votare;

c) îndrumă alegătorul să voteze la secția de votare unde a fost arondat conform reședinței, în cazul în care acesta a fost înscris în Registrul electoral cu adresa de reședință;

d) înscrie în lista electorală suplimentară persoana care s-a prezentat la vot, este omisă din lista electorală permanentă, are domiciliul sau reședința în raza teritorială a secției de votare respective; în cazul în care persoana omisă este înscrisă în lista electorală permanentă existentă la altă secție de votare, președintele biroului electoral al acelei secții de votare va fi notificat de către sistemul informatic în acest sens și va radia persoana respectivă din lista electorală permanentă; după ce alegătorul semnează în lista electorală suplimentară îi încredințează buletinele de vot și ștampila cu mențiunea „VOTAT”;

e) înscrie în lista electorală suplimentară persoana care s-a prezentat la vot, are domiciliul sau reședința în altă unitate administrativ-teritorială din cadrul aceleiași circumscripții electorale;

f) permite alegătorului care îndeplinește condițiile prevăzute de lege și este înscris în lista electorală permanentă să voteze; în acest sens, după ce alegătorul semnează în lista electorală permanentă îi încredințează buletinele de vot și ștampila cu mențiunea „VOTAT”.

[Art. 84 alin. (3) - (4) din Legea nr. 208/2015]

CE SE ÎNTÂMPLĂ ÎN CAZUL UNEI DISFUNCȚIONALITĂȚI A SIMPV?

- Disfuncționalitatea Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal **nu poate determina suspendarea sau întreruperea votării**. În această situație, alegătorii prezintă actul de identitate operatorului de calculator sau membrului biroului

electoral al secției de votare desemnat de președintele acestuia, care consemnează pe suport electronic sau de hârtie, după caz, codurile numerice personale ale alegătorilor și ora la care s-au prezentat la vot.

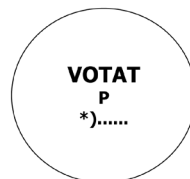
[Art. 87 alin. (1) din Legea nr. 208/2015]

- Pe perioada disfuncționalității SIMPV, în cazul în care terminalul informatic este funcțional, alegătorii prezintă actele de identitate operatorului de calculator care consemnează în ADV, în modul off-line, codurile numerice personale ale alegătorilor care se prezintă la vot.
- Pe perioada disfuncționalității SIMPV, în cazul în care terminalul informatic nu este funcțional, alegătorii prezintă actele de identitate membrului biroului electoral al secției de votare desemnat de președintele acestuia, care consemnează într-un formular codurile numerice personale ale alegătorilor și ora la care s-au prezentat la vot.
- După încetarea disfuncționalității terminalului informatic sau după înlocuirea acestuia de către Serviciul de Telecomunicații Speciale, până la ora 21.00 a zilei votării, operatorul de calculator va introduce codurile numerice personale ale alegătorilor care s-au prezentat la vot pe perioada disfuncționalității acestuia.
- După încetarea disfuncționalității SIMPV, în cazul în care terminalul informatic este funcțional, datele înscrise în ADV în modul off-line sunt transmise automat către Sistemul informatic central.

[Art. 25 alin. (1) - (4) din Hotărârea AEP nr. 9/2015, cu modificările și completările ulterioare]

CUM SE DESFĂȘOARĂ PROCEDURA DE VOTARE?

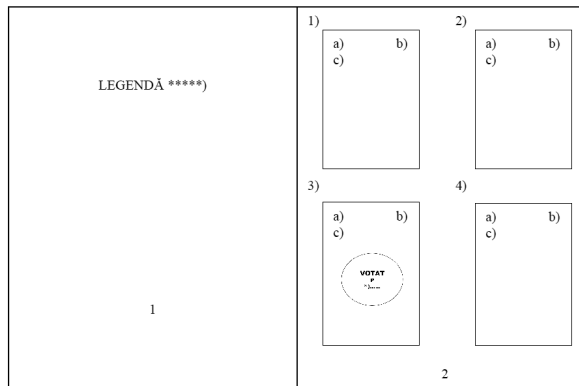
- Alegătorii votează separat, în cabine închise, aplicând ștampila cu mențiunea „VOTAT” în patrulaterul care cuprinde lista de candidați sau numele candidatului pe care îl votează.
- Ștampila cu mențiunea „VOTAT” trebuie să fie rotundă și astfel dimensionată încât să fie mai mică decât patrulaterul în care se aplică.
- După ce au votat, alegătorii îndoiește buletinele de vot astfel ca pagina albă care poartă ștampila de control să rămână în afară și le introduc în urnă, având grijă să nu se deschidă. Îndoirea greșită a buletinului de vot nu atrage nulitatea votului, dacă secretul votului este asigurat.
- În cazul în care buletinul de vot se deschide în așa fel încât secretul votului nu mai este asigurat, acesta se anulează și se dă alegătorului, numai o singură dată, un nou buletin de vot, făcându-se mențiune despre aceasta în procesul-verbal al operațiunilor de votare.
- Ștampila cu mențiunea „VOTAT”, încredințată pentru votare, se restituie președintelui, care o aplică pe actul de identitate, menționând și data scrutinului. În cazul alegătorilor care votează pe baza cărții de identitate, pe versoul acesteia se aplică un timbru autocolant cu mențiunea „VOTAT” și data scrutinului.

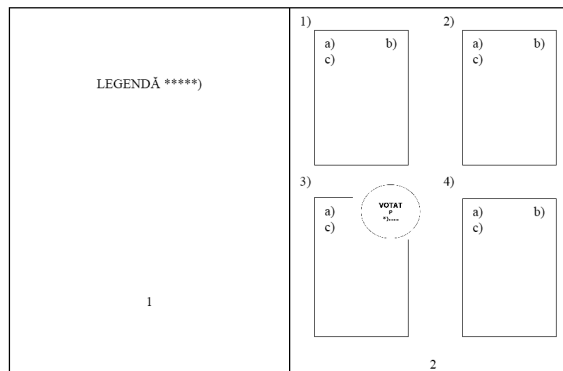
[Art. 84 alin. (6) - (10) din Legea nr. 208/2015]

EXEMPLE DE BULETINE DE VOT VALABIL EXPRIMATE

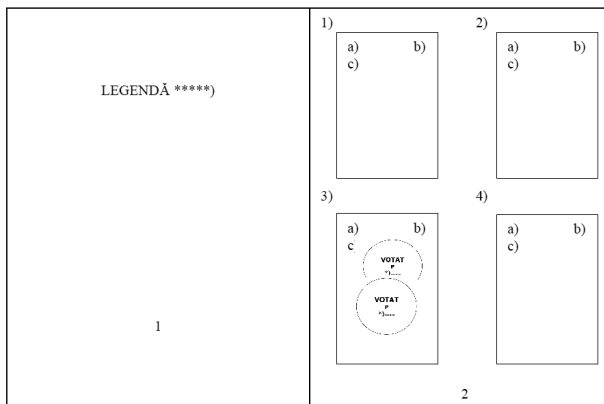
- 1. buletinele de vot pe care ștampila a fost aplicată în interiorul unui singur patruater;**

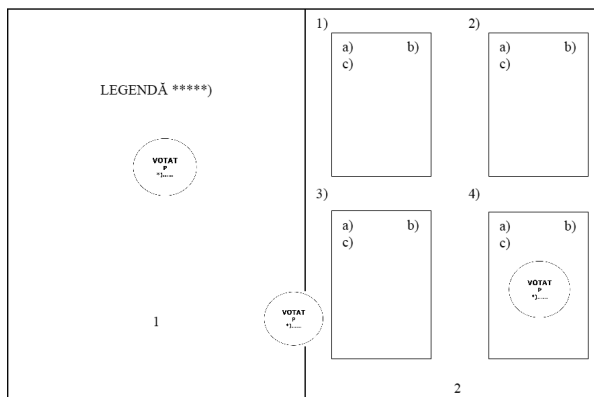
- 2. buletinele de vot pe care ștampila aplicată depășește limitele patruleterului, dar opțiunea alegătorului este evidentă;**

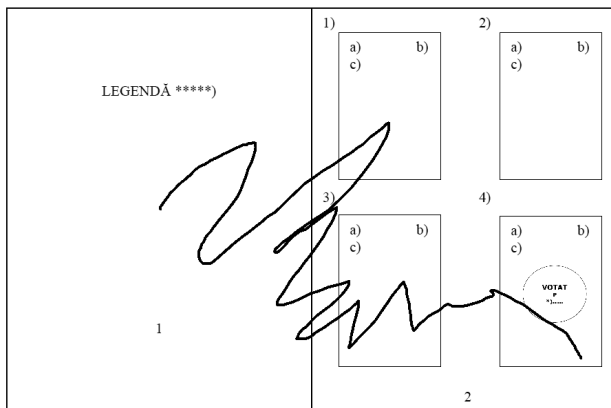
3. buletinele de vot pe care ștampila a fost aplicată de mai multe ori în interiorul aceluiași patruleter;

4. buletinele de vot pe care ștampila a fost aplicată în interiorul unui singur patruleter și în afara patruleterelor;

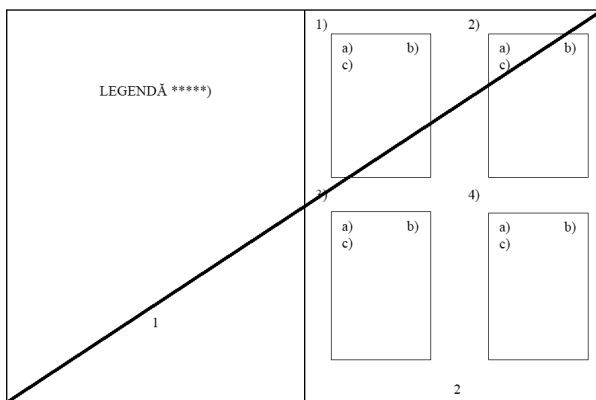

5. buletinele de vot pe care **ștampila a fost aplicată în interiorul unui singur patruleter, dar pe buletin sunt înscrise diferite mențiuni ale alegătorului.**

VOTURILE ALBE

Sunt buletinele **care nu au aplicată ștampila „VOTAT”**.
Aceste buletine nu intră în calculul voturilor valabil exprimate.

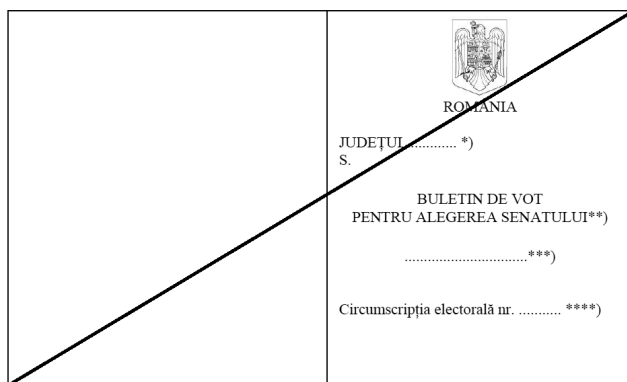

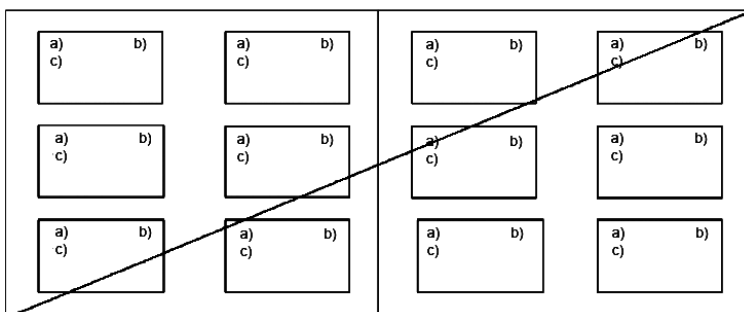
BULETINELE DE VOT NULE

Sunt nule și nu intră în calculul voturilor valabil exprimate:

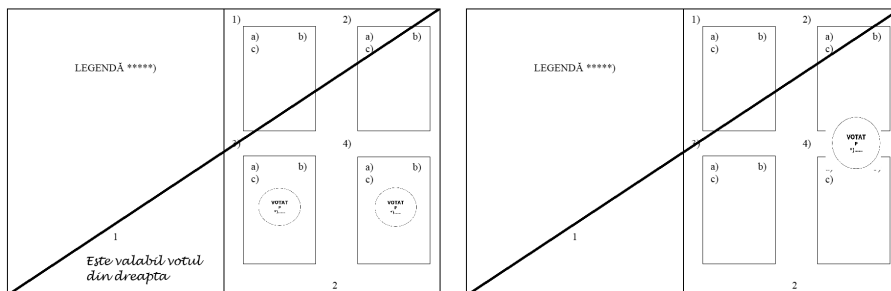
1. buletinele de vot care **nu poartă ștampila de control** a biroului electoral al secției de votare;

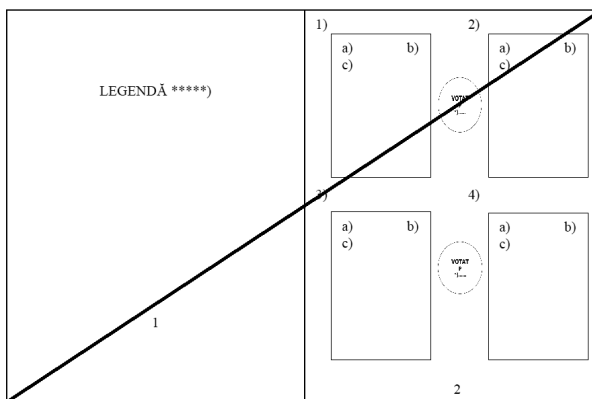
2. buletinele de vot având **alt model decât cel legal aprobat**;

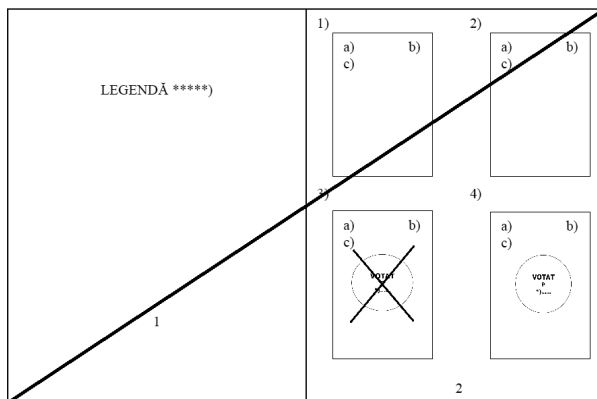
3. buletinele de vot la care ștampila este aplicată pe mai multe patruletere (indiferent de mențiunile înscrise de alegător);

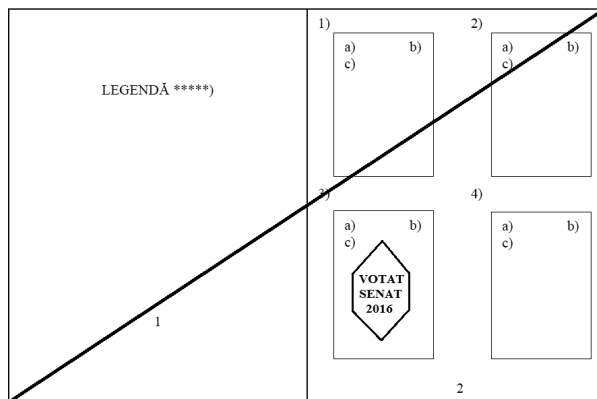
4. buletinele de vot la care ștampila este aplicată în afara patruleterelor;

5. buletinele de vot la care ștampila este aplicată pe mai multe patruletere, chiar dacă una dintre ștampile a fost tăiată;

6. buletinele de vot la care ștampila aplicată are un alt model decât cel legal aprobat.

CE SE ÎNTÂMPLĂ DACĂ ALEGĂTORUL NU POATE SĂ SEMNEZE ÎN LISTA ELECTORALĂ?

În situația în care alegătorul, din motive bine întemeiate, constatate de către președintele biroului electoral al secției de votare, nu poate semna în lista electorală permanentă, **președintele face o mențiune în lista electorală**, confirmată prin semnătura sa și a unui alt membru al biroului electoral.

[Art. 84 alin. (5) din Legea nr. 208/2015]

CINE POATE VOTA PRIN INTERMEDIUL URNEI SPECIALE?

- Cetățenii cu drept de vot din circumscripția electorală respectivă care **nu se pot deplasa la sediul secției de votare din cauză de boală sau invaliditate**. Președintele biroului electoral al secției de votare poate aproba, la cererea scrisă a acestora, însoțită de copii ale actelor din care rezultă starea de sănătate ori de invaliditate, înregistrată la cea mai apropiată secție de votare de locul în care se află în ziua votării, ca o echipă formată din cel puțin 2 membri ai biroului electoral să se deplaseze cu o urnă specială și cu materialul necesar votării - ștampilă cu mențiunea „VOTAT” și buletine de vot - la locul unde se află alegătorul, pentru a se efectua votarea. În cazul cetățenilor care nu se pot deplasa la sediul secției de votare, cererile scrise se pot transmite prin intermediul altor persoane sau prin intermediul personalului de specialitate din unitățile medicale unde se află internați, după caz.

[Art. 85 alin. (10) din Legea nr. 208/2015]

- **Persoanele reținute**, deținute în baza unui mandat de arestare preventivă ori asupra cărora s-a dispus măsura preventivă a arestului la domiciliu sau persoanele care execută o pedeapsă privativă de libertate, dar care nu și-au pierdut drepturile electorale. Procedura de exercitare a dreptului de vot de către această categorie de alegători este stabilită prin decizie a Biroului Electoral Central.

În aceste condiții pot vota numai persoanele care sunt înscrise în listele electorale permanente ale circumscripției electorale în care au loc alegeri.

[Art. 117 alin. (2) și (3) din Legea nr. 208/2015]

VI. ORGANISMELE ELECTORALE

Pentru organizarea procesului electoral funcționează în mod permanent Autoritatea Electorală Permanentă, care emite hotărâri, decizii și instrucțiuni.

CARE SUNT ORGANISMELE ELECTORALE CONSTITUITE PENTRU ALEGERILE PARLAMENTARE DIN ȚARĂ?

În perioada alegerilor organizate în țară se formează următoarele organisme electorale:

- Biroul Electoral Central;
- birourile electorale de circumscripție, la nivel județean și al municipiului București;
- oficiile electorale ale sectoarelor municipiului București;
- birourile electorale ale secțiilor de votare.

[Art. 7 alin. (1) din Legea nr. 208/2015]

CE CONDIȚII TREBUIE SĂ ÎNDEPLINEASCĂ O PERSOANĂ PENTRU A FACE PARTE DINTR-UN BIROU ELECTORAL?

- Birourile electorale sunt alcătuite numai din cetățeni cu drept de vot.
- Candidatul, soțul, soția, rudele sau afinii până la gradul al doilea inclusiv nu pot fi membri ai birourilor electorale.

[Art. 7 alin. (2) din Legea nr. 208/2015]

- Prin derogare de la prevederile Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările

și completările ulterioare, persoanele care ocupă funcții publice pot face parte din birourile electorale.

[Art. 7 alin. (4) din Legea nr. 208/2015]

Care este componența Biroului Electoral Central?

La nivel național se constituie Biroul Electoral Central, format din 5 judecători ai Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele și vicepreședinții Autorității Electorale Permanente și din cel mult 12 reprezentanți ai partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale, conform legii, precum și un reprezentant desemnat de grupul parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților.

[Art. 11 alin. (1) din Legea nr. 208/2015]

CARE ESTE COMPONENTA BIROULUI ELECTORAL DE CIRCUMSCRIȚIE?

La nivelul fiecăreia dintre cele 42 de circumscripții electorale din țară se constituie un birou electoral de circumscripție, format din 3 judecători, un reprezentant al Autorității Electorale Permanente și din cel mult 9 reprezentanți ai partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri, conform legii, în circumscripția electorală respectivă.

[Art. 13 alin. (1) din Legea nr. 208/2015]

CARE ESTE COMPONENTA OFICIILOR ELECTORALE?

Oficiile electorale se organizează la nivelul sectoarelor municipiului București și sunt alcătuite dintr-un președinte,

un loctiitor al acestuia, un reprezentant al Autorității Electorale Permanente și din cel mult 7 reprezentanți ai partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice și alianțelor electorale.

[Art. 13 alin. (9) din Legea nr. 208/2015]

CARE ESTE COMPONENTA BIROULUI ELECTORAL AL SECȚIEI DE VOTARE?

Birourile electorale ale secțiilor de votare sunt alcătuite dintr-un președinte, un loctiitor al acestuia, care sunt, de regulă, magistrați sau juriști, precum și din 7 membri. Birourile electorale ale secțiilor de votare nu pot funcționa cu mai puțin de 5 membri.

[Art. 15 alin. (1) din Legea nr. 208/2015]

CÂND VOR FI FĂCUTE PUBLICE CANDIDATURILE DEFINITIVE?

- Până cel mai târziu în data de 7 noiembrie, birourile electorale de circumscripție constată rămânerea definitivă a candidaturilor pentru circumscripțiile electorale din țară.

(Hotărârea Guvernului nr. 635/2016 pentru aprobarea calendarului acțiunilor din cuprinsul perioadei electorale a alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016)

- Birourile electorale de circumscripție afișează la sediul lor candidaturile definitive, cu precizarea numelui și prenumelui, localității de domiciliu, apartenenței politice, profesiei și ocupației candidatului. Candidaturile

definitive pot fi făcute publice prin presă și prin orice mijloace de informare în masă, cheltuielile fiind suportate de cei interesați.

[Art. 60 alin. (4) din Legea nr. 208/2015]

CAMPANIA ELECTORALĂ

Campania electorală începe cu 30 de zile înainte de data desfășurării alegerilor, adică în data de 11 noiembrie, și se încheie în ziua de sâmbătă care precedă data alegerilor, adică în data de 10 decembrie, la ora 7.00.

(Hotărârea Guvernului nr. 635/2016 pentru aprobarea calendarului acțiunilor din cuprinsul perioadei electorale a alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016)

VII. INFRAȚIUNI ELECTORALE

CE FAPTE CONSTITUIE INFRAȚIUNI ELECTORALE ȘI CUM SE PEDEPSESC?

INFRAȚIUNI CONFORM CODULUI PENAL	
ART. 385 – Împiedicarea exercitării drepturilor electorale	(1) Împiedicarea, prin orice mijloace, a liberului exercițiu al dreptului de a alege sau de a fi ales se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani. (2) Atacul, prin orice mijloace, asupra localului secției de votare se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
ART. 386 – Coruperea alegătorilor	(1) Oferirea sau darea de bani, de bunuri ori de alte foloase în scopul determinării alegătorului să voteze sau să nu voteze o anumită listă de candidați ori un anumit candidat se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani și interzicerea exercitării unor drepturi. (2) Nu intră în categoria bunurilor prevăzute în alin. (1) bunurile cu valoare simbolică, inscripționate cu însemnele unei formațiuni politice.
ART. 387 – Frauda la vot	(1) Fapta persoanei care votează: a) fără a avea acest drept; b) de două sau mai multe ori; c) prin introducerea în urnă a mai multor buletine de vot decât are dreptul un alegător se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi. (2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează utilizarea unei cărți de alegător sau a unui act de identitate nul ori fals sau a unui buletin de vot fals.

<p>ART. 389 – Violarea confidențialității votului</p> <p>(1) Violarea prin orice mijloace a secretului votului se pedepsește cu amendă.</p> <p>(2) Dacă fapta a fost comisă de un membru al biroului electoral al secției de votare, pedeapsa este închisoare de la 6 luni la 3 ani sau amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.</p>	<p>ART. 390 – Nerespectarea regimului urnei de vot</p> <p>(1) Deschiderea urnelor, înainte de ora stabilită pentru închiderea votării, se pedepsește cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.</p> <p>(2) Încredințarea urnei speciale altor persoane decât membrii biroului electoral al secției de votare ori transportarea acesteia de către alte persoane sau în alte condiții decât cele prevăzute de lege se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.</p>	<p>ART. 391 – Falsificarea documentelor și evidențelor electorale</p> <p>(1) Falsificarea prin orice mijloace a înscrisurilor de la birourile electorale se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.</p> <p>(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și înscrierea în copia de pe lista electorală permanentă ori de pe lista electorală complementară a unor persoane care nu figurează în această listă.</p> <p>(3) Introducerea în uz sau folosirea unui program informatic cu vicii care alterează înregistrarea ori însumarea rezultatelor obținute în secțiile de votare sau determină repartizarea mandatelor în afara prevederilor legii se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.</p> <p>(4) Cu aceeași pedeapsă se sancționează introducerea de date, informații sau proceduri care duc la alterarea sistemului informațional național necesar stabilirii rezultatelor alegerilor.</p>	<p>ART. 393 – Sancționarea tentativei</p> <p>Tentativa la infracțiunile prevăzute în art. 385 și art. 387 – 391 se pedepsește.</p>
--	---	--	---

CINE ȘI UNDE POATE SESIZA COMITEREA UNEI INFRACȚIUNI ELECTORALE?

Orice persoană poate sesiza organele de cercetare penală sau organele de urmărire penală, după regulile generale de sesizare, prevăzute în art. 289 și art. 290 din Codul de procedură penală.

CINE ȘI ÎN CE CONDIȚII POATE CERE ANULAREA ALEGERILOR PENTRU FRAUDĂ ELECTORALĂ?

Cererea de anulare a alegerilor dintr-o secție de votare sau circumscripție electorală pentru fraudă electorală se poate face numai de către competitorii electorali care au participat la alegeri în circumscripția electorală respectivă. Cererea se depune la Biroul Electoral Central în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii votării, sub sancțiunea decăderii. Cererea trebuie temeinic motivată și însoțită de dovezile pe care se întemeiază. Lipsa probelor atrage respingerea cererii.

[Art. 12 alin. (3) din Legea nr. 208/2015]

VIII. CONTRAVENȚII PREVĂZUTE DE LEGEA NR. 208/2015

Constituie contravenție:	Sanctiunea	Organul constatator
Încălcarea dispozițiilor referitoare la afișarea propunerilor de candidatură. [Art. 98 lit. d) din Legea nr. 208/2015]	Amendă de la 1.500 lei la 4.500 lei	Ofițerii și agenții de poliție din cadrul Poliției Române și ofițerii și subofițerii din cadrul Jandarmeriei Române
Distrugerea, deteriorarea, murdărirea, acoperirea prin scriere sau în orice mod a listelor electorale, a platformelor - program afișate sau a oricăror altor afișe ori anunțuri de propagandă electorală tipărite. [Art. 98 lit. g) din Legea nr. 208/2015]	Amendă de la 1.500 lei la 4.500 lei	Ofițerii și agenții de poliție din cadrul Poliției Române și ofițerii și subofițerii din cadrul Jandarmeriei Române
Acceptarea de către un cetățean a candidaturii în mai multe circumscripții electorale sau atât pentru Senat, cât și pentru Camera Deputaților, cu excepția candidaturilor propuse de organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale. [Art. 98 lit. i) din Legea nr. 208/2015]	Amendă de la 1.500 lei la 4.500 lei	Biroul Electoral Central
Tipărirea fără drept de buletine de vot, cu excepția specimenului anulat pus la dispoziția competitorilor electorali [Art. 98 lit. m) din Legea nr. 208/2015]	Amendă de la 4.500 lei la 10.000 lei	Ofițerii și agenții de poliție din cadrul Poliției Române și ofițerii și subofițerii din cadrul Jandarmeriei Române

Constituie contravenție:	Sanctiunea	Organul constatator
Refuzul de a se primi și înregistra o sesizare, întâmpinare, contestație sau plângere scrisă înaintată în conformitate cu prevederile legii. [Art. 98 lit. o) din Legea nr. 208/2015]	Amendă de la 1.500 lei la 4.500 lei	Biroul electoral ierarhic superior
Refuzul de a se conforma dispozițiilor președintelui biroului electoral al secției de votare cu privire la asigurarea ordinii în localul de vot și în împrejurimi. [Art. 98 lit. p) din Legea nr. 208/2015]	Amendă de la 1.500 lei la 4.500 lei	Ofițerii și agenții de poliție din cadrul Poliției Române și ofițerii și subofițerii din cadrul Jandarmeriei Române
Înmânarea buletinului de vot unui alegător care nu prezintă actul de identitate ori care refuză să semneze în lista electorală în care este înscris pentru primirea buletinului de vot și a ștampilei de votare. [Art. 98 lit. q) din Legea nr. 208/2015]	Amendă de la 4.500 lei la 10.000 lei	Ofițerii și agenții de poliție din cadrul Poliției Române și ofițerii și subofițerii din cadrul Jandarmeriei Române
Neaplicarea pe actul de identitate a ștampilei cu mențiunea „VOTAT” sau a timbrului autocolant, precum și reținerea actului de identitate, fără motive întemeiate, de către membrii biroului electoral al secției de votare. [Art. 98 lit. r) din Legea nr. 208/2015]	Amendă de la 1.500 lei la 4.500 lei	Ofițerii și agenții de poliție din cadrul Poliției Române și ofițerii și subofițerii din cadrul Jandarmeriei Române

<p>Purtarea, pe durata votării, de către membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare sau de către persoanele acreditate de ecusoane, insigne sau alte însemne de propagandă electorală. [Art. 98 lit. u) din Legea nr. 208/2015]</p>	<p>Amendă de la 1.500 lei la 4.500 lei</p>	<p>Ofițerii și agenții de poliție din cadrul Poliției Române și ofițerii și subofițerii din cadrul Jandarmeriei Române</p>
<p>Încălcarea prevederilor art. 88, potrivit cărora: (1) La ora 21.00, președintele biroului electoral al secției de votare declară votarea încheiată și dispune închiderea localului secției de vot. (2) Persoanelor care la ora 21.00 se află în sala unde se votează li se permite să își exercite dreptul de vot. (3) La ora 21.00, urna specială trebuie să se afle în localul secției de vot. [Art. 98 lit. z) din Legea nr. 208/2015]</p>	<p>Amendă de la 4.500 lei la 10.000 lei</p>	<p>Ofițerii și agenții de poliție din cadrul Poliției Române și ofițerii și subofițerii din cadrul Jandarmeriei Române</p>

IX. TERMINOLOGIE ELECTORALĂ

Alianțele electorale - asociere la nivel național între partidele politice, alianțele politice și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, pe bază de protocol, în scopul participării la alegerea Senatului și a Camerei Deputaților. Un partid politic, o alianță politică sau o organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale nu poate face parte decât dintr-o singură alianță electorală. Alianța electorală care a participat la alegerile anterioare sub o denumire o poate păstra numai dacă nu și-a schimbat componența inițială. De asemenea, denumirea respectivă nu poate fi utilizată de o altă alianță. Protocolul de constituire a alianței electorale se depune la Biroul Electoral Central, în termen de 5 zile de la data înființării acestuia.

[Art. 57 alin. (1) și (2) din Legea nr. 208/2015]

Buletine de vot albe - buletinele care nu au aplicată ștampila „VOTAT”. Aceste buletine nu intră în calculul voturilor valabil exprimate.

[Art. 92 alin. (13) din Legea nr. 208/2015]

Buletine de vot nule - buletinele de vot care nu poartă ștampila de control a biroului electoral al secției de votare, buletinele de vot având alt model decât cel legal aprobat sau la care ștampila este aplicată pe mai multe patrulete ori în afara acestora. Aceste buletine de vot nu intră în calculul voturilor valabil exprimate.

[Art. 92 alin. (11) din Legea nr. 208/2015]

Candidați supleanți - candidații înscriși în liste care nu au fost aleși. În caz de vacanță a mandatelor de senatori sau de deputați aleși pe liste de candidați, supleanții ocupă locurile devenite vacante, în ordinea în care sunt înscriși în liste, dacă, până la data validării mandatului pentru ocuparea locului vacant, partidele politice sau organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale din partea cărora au candidat supleanții confirmă în scris, sub semnătura conducerii partidelor politice sau a organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, că supleanții fac parte din partidul politic respectiv ori din organizația cetățenilor aparținând minorităților naționale.

[Art. 94 alin. (13) din Legea nr. 208/2015]

Corpul experților electorali din țară - evidența permanentă a persoanelor care pot deveni președinți ai birourilor electorale ale secțiilor de votare din țară sau locțiitori ai acestora, înființată, gestionată și actualizată de către Autoritatea Electorală Permanentă.

[Art. 118 alin. (3) din Legea nr. 208/2015]

Fraudă electorală - orice faptă incriminată de lege care are loc înaintea, în timpul sau după încheierea votării ori în timpul numărării voturilor și încheierii proceselor-verbale și care are ca rezultat denaturarea voinței alegătorilor și crearea de avantaje concretizate prin mandate în plus pentru un competitor electoral.

[Art. 12 alin. (4) din Legea nr. 208/2015]

Liste electorale permanente - liste cuprinzând cetățenii cu drept de vot înscriși în Registrul electoral.

Listele electorale permanente din țară cuprind alegătorii cu domiciliul sau reședința în România și se întocmesc și se tipăresc de către primari, pe secții de votare, pe baza datelor și informațiilor cuprinse în Registrul electoral.

[Art. 48 și 49 alin. (1) din Legea nr. 208/2015]

Listele electorale suplimentare utilizate în secțiile de votare din țară cuprind următoarele persoane cu drept de vot:

a) persoanele care se prezintă la vot și fac dovada că au domiciliul sau reședința pe raza secției de votare respective, însă au fost omise din lista electorală permanentă;

b) persoanele care se prezintă la vot și fac dovada că au reședința pe raza secției de votare respective, însă nu au făcut cereri de înscriere în Registrul electoral cu adresa de reședință;

c) persoanele care în ziua votării se află în altă unitate administrativ-teritorială decât cea unde își au domiciliul sau reședința și care fac dovada că au domiciliul sau reședința pe raza circumscripției electorale în care se află secția de votare respectivă;

d) membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare și operatorii de calculator, dacă au domiciliul sau reședința pe raza circumscripției electorale în care se află secția de votare respectivă;

e) persoanele care au sarcina de a menține ordinea sau de a verifica dispozitivul de menținere a ordinii, dacă au domiciliul sau reședința pe raza circumscripției electorale în care se află secția de votare respectivă;

f) candidații, dacă aceștia candidează în circumscripția electorală respectivă.

[Art. 51 alin. (2) din Legea nr. 208/2015]

Minoritate națională - etnie care este reprezentată în Consiliul Minorităților Naționale.

[Art. 56 alin. (3) din Legea nr.208/2015]

Perioadă electorală - intervalul de timp care începe la data intrării în vigoare a hotărârii Guvernului privind stabilirea datei alegerilor și se încheie odată cu publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a rezultatului scrutinului. Perioada electorală cuprinde intervalul de timp dintre data intrării în vigoare a hotărârii Guvernului privind stabilirea datei alegerilor și data începerii campaniei electorale, campania electorală, desfășurarea efectivă a votării, numărarea și centralizarea voturilor, stabilirea rezultatului votării, atribuirea mandatelor și publicarea rezultatului alegerilor în Monitorul Oficial al României, Partea I.

[Art. 119 din Legea nr. 208/2015]

Pragul electoral al circumscripției - pragul electoral reprezintă numărul minim necesar de voturi valabil exprimate pentru reprezentarea parlamentară, calculat după cum urmează:

a) 5% din totalul voturilor valabil exprimate la nivel național sau 20% din totalul voturilor valabil exprimate în cel puțin 4 circumscripții electorale pentru toți competitorii electorali;

b) în cazul alianțelor politice și alianțelor electorale, la pragul de 5% prevăzut la lit. a) se adaugă, pentru al doilea

membru al alianței, 3% din voturile valabil exprimate pe întreaga țară și, pentru fiecare membru al alianței, începând cu al treilea, câte un singur procent din voturile valabil exprimate în toate circumscripțiile electorale, fără a se putea depăși 10% din aceste voturi.

[Art. 94 alin. (2) din Legea nr. 208/2015]

Registrul electoral - sistem informatic național de înregistrare și actualizare a datelor de identificare a cetățenilor români cu drept de vot și a informațiilor privind arondarea acestora la secțiile de votare.

[Art. 24 alin. (1) din Legea nr. 208/2015]

Registrul secțiilor de votare - bază de date centralizată privind delimitarea, numerotarea, sediile și dotarea secțiilor de votare, administrată de Autoritatea Electorală Permanentă.

[Art. 20 alin. (1) din Legea nr. 208/2015]

Urnă specială - urnă mobilă deplasată de o echipă a biroului electoral al secției de votare la adresa indicată de persoanele netransportabile din motive de boală sau invaliditate, la solicitarea scrisă a acestora, depusă cel mai târziu în prețuia votării, însoțită de copii ale actelor din care rezultă starea de sănătate ori de invaliditate.

[Art. 85 alin. (10) din Legea nr. 208/2015]

R.A. MONITORUL OFICIAL, București,

Str. Parcului nr. 65, sectorul 1

E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro

Bun de tipar: 17 octombrie 2016. Apărut: 2016
